

Ehhez bátorság kellett

Fotó: T. Szántó György/Demokrata

– Hol voltak eddig a szakszervezetek? Miért a kormánynak kellett kezdeményeznie a béremelést?

– Én inkább azt kérdezném, hol voltak a kormányok? Miért engedték, hogy a munkavállalók alacsony bére legyen a magyar gazdaság versenyképességének alapja? Ezért is mondom, hogy a múlt csütörtökön aláírt megállapodással megvalósult a rendszerváltozás utolsó aktusa is. Innentől kezdve beszélhetünk valódi piacgazdaságról, mert elismerik már az élőmunka jelentőségét és árát, e nélkül eddig csak egy irányított, protekcionista gazdasági rendszer működött Magyarországon.

– Na igen, a régi, posztkádárista, Sándor László-féle szakszervezeti mozgalom nem akart nekimenni a sajátjainak, a szocialistákból lett új kapitalistáknak...

– Ez bonyolultabb. Ma már látni ugyanis, hogy a nyugati, globalista elit azért erőltette Magyarországon és a térség országaiban is a rendszerváltást, mert meg akarta szerezni a forrásainkat és a piacainkat. És meg is kezdte a régió tőkekihelyezéssel gyarmatosítását, valamint a neoliberais gazdasági elvek meghonosítását. És ennek része volt a régi, gyenge szakszervezeti mozgalom fenntartása is. A politikai elit és az értelmiség egy része pedig lelkesen közreműködött mindebben. Az olyan közgazdászok vitték ebben a prímét, mint például Tardos Márton, Soós Károly Attila vagy Bod Péter Ákos... Szerintem őket már jó előre felkészítették erre a feladatra. Kiépítettek egy olyan csereszabatos közgazdász és politikai elitet, amelynek az volt a dolga, hogy fenntartsa az ország gyarmati helyzetét. Ezt akarta megtörni az első Orbán-kormány, és ezért is kellett veszítenie a 2002-es választásokon.

– Miért engedte a társadalom, hogy így alakuljanak a dolgok?

– Mert naivak voltunk, beleértve önt és magamat is, azt hittük, segíteni akar rajtunk, illetve a szovjet birodalomból éppen kiszabaduló országokon a Nyugat. Ha mégis felébredt bennünk a gyanú, akkor azt a választ kaptuk, hogy nincs hazai tőke, ezért szükség van a külföldi befektetőkre. Ami önmagában igaz is volt, de nyilván más szabályok és keretek között kellett volna beengedni őket az országba.

– Mi generálta a mostani béremelést?

– Beérett a gyümölcse azoknak a gazdaságirányítási lépéseknek, amelyeket még 2010-ben kezdett a kormány. Spekuláció helyett a termelésre helyezte a hangsúlyt, egyébként ezt hirdette meg most Donald Trump is. Nehezen kezdődtek a mostani egyeztetések, mert a hazai munkáltatók örültek a fejlődésnek, de egy szerves, töretlen pályát befutó növekedésre számítottak. Néhány éve emelkednek a reálbérek Magyarországon, úgy gondolták, elég is lesz ez az ütem. Hirtelen látniuk kellett azonban, hogy nem működnek a régi igazságok. Azaz már nem munkaerő-felesleg, hanem munka-erőhiány van az országban. A nagy fejlődési, bővülési ütem, a demográfiai viszonyok alakulása és az alacsony bérek vezettek ide, együttesen. Mintha nem is vették volna észre, hogy megnyílt az európai munkaerőpiac, és sok tehetséges, de alulfizetett fiatal mindjárt kézbe is kapta a bőröndjét. Ez év elején a vállalatok 15 százaléka jelezte, hogy nincs elegendő dolgozója, az év végén ez a szám már 32-35 százalékra ugrott. Lépnie kellett a gazdaságirányításnak. A kezdetben óvatoskodó kormány is változtatott az álláspontján, s végül nagyvonalú javaslattal állt elő.

– Igen, és nyilván kemény pressziót is gyakorolt...

– Mondjuk úgy, a kormány belátta, hogy bért kell emelni, és rávette a munkaadókat az emelésre. A formán és mértéken, különösen az utóbbin, sok fogcsikorgató vita volt. Igen, presszióról is beszélhetünk. De ez nem a kormány pressziója a munkáltatók felé, hanem a gazdasági viszonyoké, amelyek

presszionálják természetesen a kormányt is. Itt van például a világgazdaság digitalizációs forradalma. Ha erről lemaradunk, végünk. Nem lehet véletlen, hogy ma már körülbelül 200 ezer új, jól képzett informatikusra lenne szüksége a magyar gazdaságnak is. Egyre nagyobb teret hódítanak a világban a robotok. Ezek a manuális és a monoton munkafolyamatokat végzik majd, az irányításuk, a programozásuk, a karbantartásuk viszont élő munkát követel. Úgy tűnik különben, hogy az új folyamatok a klasszikus értelemben vett irodai munkát, az adminisztrációt söprik el először, amúgy pedig minden marad, amihez az ember kreativitására van szükség. Nem kis kihívás előtt áll az amúgy is fejlesztésre szoruló hazai szakképzés, mert a folyamatok elé kell látnia.

– Egyes szakértők kiszámolták, az emelés következtében akár öt százalékkal is nőhet a hazai GDP. Nem túl szép a menyasszony?

– Magyarországon harminckilenc hónapja nő a fogyasztás. Az emelés és az abból keletkező fizetőképes kereslet még jobban felpörgetheti ezt a folyamatot. Az öt százalékot én is elérhetőnek tartom.

– Mi lesz azzal az 500 ezer fiatallal, aki elhagyta az országot? Akad, aki hazajön a hírre?

– Az 500 ezres számot csak a balliberális propaganda használja, az valójában 300 ezer ember, ráadásul közülük is sokan hazatértek már, vagy valamiféle ingázó életmódot folytatnak. Az emelés komoly perspektívát jelent minden magyar számára. És akik visszatérnek, azok sok szervezési-technológiai tapasztalatot hoznak haza, ez növelheti itthon a munka hatékonyságát.

Fotó: T. Szántó György/Demokrata

– A multik mit szólnak az emeléshez? Elvégre kaszálni jöttek, nem jótékonykodni...

– Persze, abszolút profitcentrikusak, és itt sokkal többet tesznek zsebre, mint az anyaországaikban. Ausztriában például ötször, Németországban négyszer többet költenek a munkabérekre. Ha innen nézzük a kérdést, akkor a magyarországi emelésnek simán bele kell férnie a nyereségükbe. És vannak szakemberek, akik látják, hogy a magyar bérszint a visegrádiak bérszintje alatt van már, sőt idővel a román és a bolgár bérszint alá süllyedhet. Számítaniuk kellett rá, hogy ezt nem hagyja annyiban a kormány.

– De mi lesz az ellenőrzéssel? Hiszen jöhetnek majd a munkaadói trükkök, a hatórás alkalmazások, persze csak papíron, és új virágkor elé nézhet a feketemunka is...

– A vállalatokon belüli ellenőrzés egyrészt épp a szakszervezetek feladata lesz. Megkaptuk az emelést, vagy nem

kaptuk meg? Trükköznek, mismásolnak a munkaadók? Ezt a szakszervezetek látják a legjobban. Másrészt meg kell erősíteni a munkaügyi felügyeletet. Nemrég ugyanis enyhítették a munkaügyi szabályok szigorát, enyhítették a munkaügyi törvényt is, hogy kisebb legyen a cégek adminisztrációja, és ne zaklassa őket annyit a munkaügyi felügyelet. Most viszont kőkemény szigornak kell következnie, különben hitelét veszíti a kormány, a munkaadó, de a szakszervezet is.

– Kétmillió embert érint a béremelés. Mi lesz a többiekkel?

– Kidolgozott metódusok vannak arra, hogy miként kapják meg ők is 2022-ig a 30-40 százalékos béremelést. Ezt véresen komolyan kell venni, mert a közsférából és az állami tulajdonú vállalatoktól is szállingóznak el már a jó szakemberek. A minimálbér emelése mindenkire érvényes, a többit ezekben a szférákban az életpályamodellek, az eddig is meglévő törvények, rendeletek szabályozzák.

– Sok ellenzéki kritika érte a megállapodást, például hogy a béremelés sok kis- és középvállalkozást küld majd padlóra...

– Igen, lesznek, akik ezt az emelést nem tudják kigazdálkodni. Új korszak indult, megváltoznak a cégek működőképességének feltételei is. Az 500 milliós árbevétel alatti, tehát a kis- és közepes vállalkozások társasági adója az eddigi, protekciós 10 százalékról 9 százalékra csökken, ez és a járulékcsökkenés természetesen nem ellentételezi a béremelést. De az állam nem tud honnan pénzt elvenni azoknak a támogatására, akik most bajba kerülhetnek. Reménykedjünk, hogy a fizetőképes kereslet bővülése segít majd rajtuk. A magyar gazdaságnak 10-12 ezer olyan vállalkozásra lenne szüksége, amelyik exportképes. A hasonló nagyságú Ausztriában 12 ezer van. Magyarországon hatezer. Amikor a Fidesz–KDNP kormányra került 2010-ben, még csak kétezer ilyen cég volt.

– A másik megfontolandó kritika, hogy felborulhat a társadalombiztosítási rendszer, a nyugdíjpénztár egyensúlya...

– A jól és egyre jobban működő gazdaság fenn tudja tartani az egyensúlyt, vissza tudja pótolni a veszteségeket. A jövőben nem különül majd el annyira a jövedelem bér- és szolidaritási része. Azaz lesz pénzük arra az embereknek, hogy egészségtudatosabb életet éljenek, és ha részben is, de gondoskodjanak öregkorukról. Nem ördögtől való dolog ez. Ha a munkaerő is igazi piaci tényezővé válik, és most azzá válik, akkor kialakul a társadalombiztosítás, illetve a nyugdíjrendszer terén is a részletek helyes aránya, és mindezt követi a törvényalkotás is.

– A szakszervezeti vezető most győztesnek érzi magát?

– Mondjuk úgy, fontos csatát nyertek a szakszervezetek. És ez erősíteni fogja a hitelüket. Eddig hiányzott az egységes fellépés, de most eltávolodtak a baloldali szakszervezetek régi mentoraiktól, a szinte már nem is létező balliberális pártoktól és gyakorlatiasan gondolkodnak. Ez reményt ad.

– Orbán Viktor miniszterelnök akár ingyen is adna vízumot azoknak az ukrán állampolgároknak, akik Magyarországon szeretnének dolgozni. Nem csorbítja ez majd a megállapodás sikerét?

– Nem, ha időlegesen és meghatározott létszámban engedjük be őket. A minimálbér szintje és a szakmunkásbér mértéke rájuk is vonatkozik egyébként, és sokkal inkább ők legyenek itt, mint a Brüsszel által protezsált idegen kultúrájú tömegek, akikből amúgy is szinte lehetetlen munkaerőt verbuválni.

– Itt van '56 hatvanadik évfordulója, hajtsunk fejet az akkori munkástanácsok előtt! Önök mit őriztek meg az örökségből?

– Keresztény értékrend jegyében működünk, fontosnak tartjuk a gazdasági demokrácia elvét, például a munkás-önigazgatást. Ahogy annak tartotta az 56-os Munkástanács is. A mi kezdeményezésünkre jött létre a munkavállalói résztulajdon intézménye az MDF-kormány idején. De jött Horn Gyula, és villámgyorsan kisöpörte a rendszerből.

– Szimbolikus lépés volt a rendszert váltó magyar társadalom felé...

– Nem változott a balliberális politika felfogása, ők akkor is, ma is csak a nemzetközi tőke feltétlen kiszolgálásában gondolkodnak. Mindig is lesöpörték a munkavállalók igényeit az asztalról a „ma még nem jut rá pénz” jelszavával. Olyan gazdaságpolitikai gondolkodást, olyan egyeztetést és együttműködést, mint ami most zajlott, el sem lehetett képzelni. Ha nem jön a 2010-es fordulat, ma ott tartunk, ahol tart Görögország. Medgyessytől, Gyurcsánytól, Bajnaitól eltérően Orbán Viktornak volt bátorsága szembefordulni a globalista akarattal. Akkor botrány lett ebből, ma elismerik az eredményeket.

Sinkovics Ferenc